

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.01.2011
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.12.2011
Avaldamismärge:	

Pornograafilise sisuga ja vägivalda või julmust propageerivate teoste leviku reguleerimise seadus

Vastu võetud 16.12.1997

[RT I 1998, 2, 42](#)

jõustumine 01.05.1998

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
19.06.2002	RT I 2002, 61, 375	01.08.2002
19.06.2002	RT I 2002, 63, 387	01.09.2002
12.03.2008	RT I 2008, 15, 108	01.11.2008
26.11.2009	RT I 2009, 62, 405	01.01.2010
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011, jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Euroopa Liidu Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26).

1. peatükk KEELUD JA NÕUDED

§ 1. Teose levitamise ja demonstreerimisega seonduvad keelud

(1) Pornograafilise sisuga ja vägivalda või julmust propageeriva teose levitamine ja demonstreerimine alaealisele on keelatud.

(2) Käesoleva seaduse mõistes on:

- 1) teose levitamine – teose või selle mis tahes vormis produtseeritud koopiade müümine, laenutamine või muul viisil üleandmine;
- 2) teose demonstreerimine – teose või selle koopiade näitamine vahetult või tehnilise vahendi abil;
- 3) pornograafia – selline kujutamiskiivis, mis teisi inimlikke seoseid kõrvale või tahaplaanile jättes seksuaalsed toimingud labaselt ja pealetükkivalt esiplaanile toob;
- 4) vägivalda või julmuse propageerimine – enesekaitseks õigustatud piire ületava vägivalda või julmuse kujutamine heakskiitval viisil, eesmärgiga levitada inimeste hulgas vägivaldset või julma käitumist.

(3) Pornograafilise sisuga ja vägivalda või julmust propageeriva televisiooni- või raadiosaate edastamine Eestis televisiooni- või raadiosaadete edastamise õigust omava isiku poolt on keelatud.

(4) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

[[RT I 2002, 61, 375](#)-jõust. 01.08.2002]

§ 2. Teoste levitamine ja demonstreerimine spetsialiseeritud tegevuskohas

(1) Pornograafilise sisuga ja vägivalda või julmust propageerivate teoste levitamiseks või demonstreerimiseks vastava tegutsemisloa alusel töötava kaupluse, kino, videosaali või muu tegevuskoha (edaspidi *spetsialiseeritud tegevuskoht*) ruumides ei või viibida alaealine.

(2) Spetsialiseeritud tegevuskohas peab olema välja pandud teade «alaealistele keelatud».

(3) Pornograafilise sisuga ja vägivalda või julmust propageerivaid teoseid võib demonstreerida ainult spetsialiseeritud tegevuskohas.

§ 3. Teoste levitamine väljaspool spetsialiseeritud tegevuskohta

Pornograafilise sisuga ja vägivalda või julmust propageerivate teoste levitamisel väljaspool spetsialiseeritud tegevuskohta:

- 1) peab pakkumine olema korraldatud viisil, mis ei võimalda alaealisel teosega tutvuda;
- 2) ei tohi teoseid nähtavale kohale välja panna.

§ 4. Teoste levitamise ja demonstreerimise nõuete täitmine

(1) Käesoleva seaduse §-des 2 ja 3 sätestatud nõuete täitmise tagab teoste levitamise või demonstreerimisega tegelev füüsiline või juriidiline isik (edaspidi *ettevõtja*).

(2) Kahtluse korral, kas tegemist on alaealisega, on ettevõtjal või temaga töösuhetes oleval isikul õigus kontrollida isikut tõendavat dokumenti.

§ 5. Nõuded spetsialiseeritud tegevuskohale

(1) Spetsialiseeritud tegevuskoht ei või asuda koolide või lasteasutuste läheduses. Spetsialiseeritud tegevuskoha vastavuse sellele tingimusele määrab kindlaks valla- või linnavalitsus ettevõtjale tegutsemisloa väljaandmise otsustamisel.

(2) Tegutsemisloa väljaandmise taotluses peab olema märgitud, et tegutsemisluba taotletakse pornograafilise sisuga ja vägivalda või julmust propageerivate teoste levitamiseks või demonstreerimiseks.

§ 6. [Kehtetu -RT I 2008, 15, 108- jõust. 01.11.2008]

2. peatükk TEOSE SISU MÄÄRATLEMINE

§ 7. Teose sisu määratlemine

(1) Teose sisu määratlemine käesoleva seaduse tähenduses on otsustus, kas teos on või ei ole pornograafilise sisuga või vägivalda või julmust propageeriv, millest tulenevalt rakendatakse või ei rakendata käesoleva seaduse 1. peatükis sätestatud.

(2) Ettevõtja määratleb teose sisu enne levitamisele või demonstreerimisele asumist. Kui teose sisu ei ole üheselt määratletav, on ettevõtjal õigus taotleda teose läbivaatamist ja sisu määratlemist teoste ekspertkomisjonis (edaspidi *ekspertkomisjon*).

(3) Ekspertkomisjonis läbivaatamisel oleva teose levitamisel ja demonstreerimisel tuleb lähtuda eeldusest, et teos on pornograafilise sisuga või vägivalda või julmust propageeriv.

(4) Kui teos on läbi vaadatud ekspertkomisjonis, loetakse teose sisu kõikidel juhtudel määratletuks ekspertkomisjoni otsusega, välja arvatud juhul, kui ekspertkomisjoni otsuse on muutnud kultuuriminister vastavalt käesoleva seaduse §-le 11.

§ 8. Ekspertkomisjon

(1) Ekspertkomisjon tegutseb Kultuuriministeeriumi juures.

(2) Ekspertkomisjoni koosseisu kuuluvad Kultuuriministeeriumi, haridus- ja kultuuriasutuste, tervise- ja õiguskaitseasutuste, kunstiloomeühenduste, tervisekaitseühenduste ning teoste levitajate ja demonstreerijate ühenduste esindajad. Ekspertkomisjoni koosseisu ja töökorra kinnitab kultuuriminister oma käskkirjaga.

(3) Ekspertkomisjoni ülesanne on teoste sisu määratlemine käesoleva seaduse § 7 lõikes 2 ja § 13 lõike 1 punktis 4 nimetatud juhtudel.

(4) Ekspertkomisjoni liige saab tehtud ekspertiiside eest tasu kultuuriministri kehtestatud korras.

(5) Ekspertkomisjoni teenindab ja finantseerib Kultuuriministeerium.

§ 9. Taotluse esitamine

Ettevõtja esitab taotluse teose sisu määratlemiseks Kultuuriministeeriumi nimele. Koos taotlusega esitatakse teos, mille sisu määratlemist taotletakse.

§ 10. Ekspertkomisjoni otsus

(1) Ekspertkomisjon teeb otsuse läbivaadatud teose sisu kohta hiljemalt 30 päeva jooksul taotluse saabumise päevast arvates. Kultuuriministeerium teeb otsuse kolme päeva jooksul ettevõtjale teatavaks.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud otsuse tegemise ja ettevõtjale teatamise tähtaegu rakendatakse ka juhul, kui teose on ekspertkomisjoni suunanud järelevalveametnik vastavalt käesoleva seaduse § 13 lõike 1 punktile 4.

(3) Kultuuriministeerium teeb ekspertkomisjoni otsuse üleriigilise levikuga ajalehe kaudu avalikult teatavaks. [RT I 2002, 61, 375- jõust. 01.08.2002]

§ 11. Vaide esitamine ekspertkomisjoni otsuse peale

(1) Ekspertkomisjoni otsuse peale võib ettevõtja esitada kaebuse kultuuriministrile 15 päeva jooksul otsuse kättesaamisest arvates.

(2) Kultuuriminister vaatab vaide läbi 15 päeva jooksul alates selle saabumisest. [RT I 2002, 61, 375- jõust. 01.08.2002]

3. peatükk JÄRELEVALVE

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 12. Järelevalvet teostavad ametnikud

Järelevalvet käesolevas seaduses sätestatud nõuete täitmise üle teostavad politseiametnikud ja Kultuuriministeeriumi leviosakonna ametnikud (edaspidi *järelevalveametnikud*).

§ 13. Järelevalveametniku õigused ja kohustused

(1) Järelevalveametnikul on õigus:

1) kontrollida käesoleva seaduse 1. peatükis sätestatud keeldude ja nõuete järgimist, sealhulgas sooritada kontrolloste ja muid kontrolltoiminguid olenevalt kontrollimise objektist;

2) saada ekspertkomisjoni otsused komisjonis läbivaadatud teoste sisu kohta;

3) saada teavet ekspertkomisjonis läbivaatamisel olevate teoste kohta;

4) määratleda kontrollimiskohas teose sisu või suunata kahtluse korral teos ekspertkomisjoni;

5) kontrollida isikut tõendavat dokumenti ruumis, kus ei või viibida alaealine, juhul kui on kahtlus, et seal viibiv isik on alaealine;

6) teha käesoleva seaduse §-s 14 sätestatud korras ettekirjutusi;

7) teha valla- või linnavalitsusele ettepanek ettevõtja tegutsemisloa peatamiseks või tühistamiseks, kui ettevõtja rikub korduvalt käesolevat seadust.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 sätestatud rakendatakse juhul, kui teost ei ole ekspertkomisjonis läbi vaadatud või kui teos ei ole ekspertkomisjonis läbivaatamisel.

§ 14. Ettekirjutus

(1) Järelevalveametnikul on käesolevast seadusest lähtudes õigus teha ettevõtjale täitmiseks kohustuslik ettekirjutus õiguserikkumise lõpetamiseks või teatud toimingute sooritamiseks.

(2) Ettekirjutus antakse ettevõtjale või tema esindajale kätte allkirja vastu.

(3) Ettevõtja võib ettekirjutuse vaidlustada 15 päeva jooksul halduskohtus. Ettekirjutuse vaidlustamine halduskohtus ei peata ettekirjutuse täitmise kohustust.

(4) Ettekirjutuse mittetäitmise või mittekohase täitmise korral võib rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras.

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud sunniraha ülemmäär on 640 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

(6) Käesoleva seaduse nõuete rikkumise korral vähemalt teist korda peatab valla- või linnavalitsus kuni üheks aastaks ettevõtja tegutsemisloa või tunnistab selle kehtetuks. Tegutsemisloa kehtetuks tunnistamise korral ei anta ettevõtjale uut tegutsemisluba enne ühe aasta möödumist loa kehtetuks tunnistamise päevast.
[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 15. [Kehtetu -RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

3¹. peatükk **VASTUTUS**

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 15¹. Pornograafilise sisuga või vägivalda või julmust propageeriva teose levitamise või demonstreerimise nõuete rikkumine

(1) Pornograafilise sisuga või vägivalda või julmust propageeriva teose levitamise või demonstreerimise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

(3) Kohus võib kohaldada käesolevas paragrahvis sätestatud väärteo toimepanemise vahetuks objektiks olnud eseme konfiskeerimist vastavalt karistusseadustiku §-le 83.

(4) Käesolevas paragrahvis sätestatud väärteegadele kohaldatakse karistusseadustiku üldosa ja väärteomenetluse seadustiku sätteid.

(5) Käesolevas paragrahvis sätestatud väärtegude kohtuväline menetleja on:
1) Kultuuriministeerium;
2) politseiasutus.
[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

4. peatükk **SEADUSE RAKENDAMINE**

§ 16.–§ 18. [Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 19. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 1998. aasta 1. mail.